

POMEN PROMOCIJE ZAKONODAJNIH PODLAG ZA POSPEŠITEV SODELOVANJA DELAVCEV PRI UPRAVLJANJU IN ODLOČANJU V UPRAVNIH ODBORIH DRUŽB, TUDI S POMOČJO SODELOVANJA SLOVENIJE V EU PROJEKTIH, KOT GA NAGOVARJA PROJEKT BLER 2.0

Sodelovanje predstavnikov zaposlenih pri odločanju na ravni podjetja je pomemben element delovnih razmerij v Evropski uniji, in enako pomembnost temi pripisujemo tudi v Sloveniji. Prepoznavamo, da je predstavništvo zaposlenih na ravni odbora (BLER) najvišja oblika demokracije na delovnem mestu, ki jo lahko razumemo kot pripomoček za uveljavljanje najvišjih standardov vključevanja zaposlenih pri upravljanju podjetij, še posebej v času, ko podjetja postajajo multinacionalke, ki imajo precej razpršene centre odločanja. Pomembnost vključevanja zaposlenih se kaže tudi pri vse hitrejšem uvajanju digitalizacije in pravičnega prehoda.

Slovenija ima dobre zakonske podlage za uveljavljanje sodelovanja delavcev pri upravljanju in soodločanju v pomembnih odločitvah, ki se navezujejo na dobrobit zaposlenih in pravičnejše pristope ali odločitve. Opažamo pa, da je zakonodaja iz leta 1993 s strani nekaterih odločevalcev zelo malo storjenega, da bi ta zakon ustrezno zaživel v slovenski poslovni praksi.

Zdi se, da participacija zaposlenih pri upravljanju v tem trenutku v Sloveniji skoraj nikogar več ne zanima. Ne politike, ne države, ne medijev in ne menedžerjev. Zato je pomembno, da pri uveljavljanju, promociji, pogajanjih svojo vlogo prevzamejo tudi sindikati. Vse prevečkrat se interpretira, da tudi sindikati ne priznavamo pomena soupravljanja, čeprav se je v praksi, v večjih podjetjih izkazalo, da je soupravljanje ne samo koristno, temveč nujno potrebno. Nesporno je, da brez vsestranske podpore sindikatov in širšega okolja na eni ter vsaj kolikor toliko benevolentnega pristopa menedžmenta na drugi strani delavska participacija v praksi ne more zares zaživeti.

Na kratko opisani splošni odnos do delavske participacije v Sloveniji je v današnjih časih vsekakor že zelo težko razumljiv in tudi skrajno paradoksalen. Številna empirično dokazana dognanja poslovne znanosti, da ima delavska participacija mnoge pozitivne učinke na poslovno uspešnost podjetij, še niso naredila potrebnega premika v zavedanju vseh deležnikov. Ignorantski odnos menedžerjev na omenjeno področje lahko z mehanizmi BLER omilimo, s promocijo, usposabljanji in izobraževanji pa tudi pripomoremo, da se uvedejo ne samo v teoriji, temveč tudi v praksi.

Konkretni ukrepi za utrjevanje in pospeševanje razvoja sistema delavske participacije v Sloveniji bi morali zajeti več različnih področij, razdelimo pa jih lahko predvsem v naslednje vsebinske sklope:

- načrtna promocija delavske participacije in ustvarjanje ugodnejše širše družbene klime za njen razvoj,
- zagotavljanje doslednega uresničevanja ZSDU in njegovo dograjevanje
- utrjevanje in nadgrajevanje sistema delavske participacije skozi različno drugo zakonodajo,
- uveljavitev sistema zbiranja in obdelave podatkov o stanju na področju delavske participacije v Sloveniji,
- uveljavitev finančne participacije zaposlenih.

Program tovrstnih ukrepov, ki bi moral biti seveda tudi ustrezno finančno podprt, bi bil v osnovi lahko zastavljen podobno kot pred časom program promocije vključevanja Slovenije v EU, obsegal pa naj bi ukrepe z različnih področij, zlasti pa:

- spodbujanje specializiranih znanstvenih raziskav o delavski participaciji;
- sofinanciranje strokovnega in informativnega tiska in drugih javnih medijev, ki se ukvarjajo s temi vsebinami;
- podpora izobraževalnim programom in specializiranim založniškim projektom s področja delavske participacije;
- organiziranje strokovnih in znanstvenih posvetov o tej tematiki;
- spodbujanje raznih oblik mednarodnega sodelovanja in izmenjave izkušenj na obravnavanem področju;
- podeljevanje priznanj za »najbolj participativna« podjetja in menedžerje;
- vključitev v EU projekte za promocijo koncepta družbene odgovornosti podjetij kot teoretične podlage sistema delavske participacije;
- itd.

Skozi zaznave in izkušnje s področja, ki ga obravnavamo, lahko skozi projekt BLER poskušamo doseči naslednje cilje:

- s promocijo pomembnosti soupravljanja dosežemo prepoznavnost in vlogo predstavništev zaposlenih v organih upravljanja
- z izobraževanji dosežemo, da bodo ustrezna znanja pripomogla h kvalitetnemu soupravljanju
- skozi pogovore, pogajanja in dogovarjanja lahko dosežemo, da bo blaginja zaposlenih na visokem nivoju, prehodi v obdobje digitalizacije in transformacije pa »ljudem prijazni«

ΕΒΙΒΙΕΙΡ2n0

Strengthen board level participation

INSTYTUT SPRAW
PUBLICZNYCH

skei Sindikat kovinske in
elektroindustrije Slovenije

Funded by the European Union. The opinions and positions expressed in this text are solely those of the author and do not necessarily reflect the views of the European Union or the European Commission. The European Union and the funding body cannot be held responsible for them.